

Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi par Ministru kabineta noteikumu projektu

“Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 11. marta noteikumos Nr. 134 "Noteikumi par vienoto veselības nozares elektronisko informācijas sistēmu”

Nr.p .k.	Iebilduma / priekšlikum a iesniedzējs	Iesniegtā iebilduma / priekšlikuma būtība	Ņemts vērā / nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums / priekšlikums nav ņemts vērā
1.	"SUVERĒNĀ VARA", Jūlija Stepaņenko	<p>Atzinīgi vērtējam problēmas identificēšanu un grozījumu rosināšanu - e-veselību nevarēs lietot cilvēki, kuriem ir ierobežotas iespējas pieslēgties ar paaugstinātas drošības kvalificētiem identifikācijas rīkiem: gadījumā ar ID, ir nepieciešams iegādāties ierīci, kura pieslēdzama pie datora (bet ne visiem vecāka gadagājuma cilvēkiem ir datori un ne visiem cilvēkiem ir iespēja iegādāties karšu lasītāju), bet gadījumā ar mobilo e-parakstu, ir nepieciešams viedtelefons un iemaņas šādas ierīces lietošanā. Cilvēkiem, kuriem nav tuvinieku, kas pamāca un palīdz, tā būs bezizejas situācija. Uzskatām, ka kvalificētā rīka ieviešana (smart ID) papildus paaugstinātas drošības kvalificētajiem identifikācijas rīkiem, neapšaubāmi ir apsveicams priekšlikums, bet uzskatām, ka tas neatrisinās problēmu piekļūt e-veselībai tos cilvēkus, kuri joprojām lieto bankas piekļuves rīkus: kodu kalkulatorus, kodu kartes, un ir pieraduši pie šāda autentifikācijas veida.</p> <p>Noteikumu grozījumi, protams, salīdzinot ar esošo redakciju, atvieglo pacientu tiesības piekļūt saviem datiem, un ir labvēlīgāki, tomēr, uzskatām, ka noteikumos paredzēts nosacījums: kolīdz latvija.lv būs nodrošināta smart id piekļuve, tas nozīmē, ka pacientu tiesības pieslēgties e-veselībai ar bankas identifikācijas</p>	Nav ņemts vērā	E-pakalpojumam nepieciešamā personas elektroniskās identifikācijas līdzekļa noteikšanas kārtība noteikta Ministru kabineta 2017.gada 4.jūlija noteikumos Nr. 402 "Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi". Šie noteikumi paredz, ka tādu e-pakalpojumu saņemšanai, kuros iespējams piekļūt īpašu kategoriju personas datiem, izmanto kvalificētus paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļus (šobrīd ir sekojoši kvalificēti paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļi: e-ID karte, e-paraksts mobile). Tomēr, apzinoties, ka šādas prasības ieviešana daļai iedzīvotāju būtiski apgrūtinātu piekļuvi e-veselības sistēmai, MK noteikumi Nr.134 paredz, ka pacients veselības informācijas sistēmas datiem piekļūst, autentificējoties veselības informācijas sistēmā,

		<p>rīkiem automātiski tiek izslēgtas. Mēs uzskatām, ka šāds nosacījums tomēr nav samērīgs, jo, ja latvija.lv portālā joprojām būs saglabāta iespēja autentificēties ar bankas indentifikācijas rīkiem, tad tieši tāda pati iespēja būtu jā saglabā arī e-veselība lietotājiem.</p> <p>Tāpēc -mūsu priekšlikums ir: Nodrošināt tieši tādas pašas autentifikācijas iespējas e-veselība sistēmā, kādas pastāv valsts vienotajā pakalpojumu portālā latvija.lv, neatkarīgi no kvalificēta autentifikācijas rīka ieviešanas. Rosinām atgriezt izslēgto punktu: 13.1. kādu no Latvijas valsts portāla www.latvija.lv piedāvātajiem autentifikācijas veidiem;</p>		<p>izmantojot kvalificētus un kvalificētus paaugstinātas drošības personas elektroniskās identifikācijas līdzekļus. Grozījumi paredz, ka līdz brīdim, kad autentifikācijai e-veselības sistēmā būs pieejams vismaz viens kvalificēts elektroniskās identifikācijas līdzeklis (šobrīd SMART-ID) pacients autentifikācijai e-veselības sistēmā varēs izmantot visus Vienotajā pieteikšanās modulī pieejamos autentifikācijas veidus, tai skaitā maksājumu pakalpojumu sniedzēju uzturētos elektroniskās identifikācijas līdzekļus.</p>
2.	*Privātpersona	<p>Esmu PRET to,ka e-veselībā varēs ieiet tikai ID elektronisko parakstu. Man tas apgrūtina piekļūšanu pie saviem izmeklējumu rezultātiem. Man kā šuvēja,kurā katru dienu šuj un neloetoju kaut kādas nesaprotamas ierīces un es to nepirkšu,jo es to nelietoju un pa iestādēm,kur tādas ir Man nav laika un arī pie šujmašīnas sēžot nav nabadzības pēc tādas ierīces. Un lietoju un atzīstu tikai vienu vienīgu pasi kā personu apliecinošu dokumentu. ID katri nelietoju vispār.</p>	Ņemts vērā	<p>E-pakalpojumam nepieciešamā personas elektroniskās identifikācijas līdzekļa noteikšanas kārtība noteikta Ministru kabineta 2017.gada 4.jūlija noteikumos Nr. 402 "Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi". Šie noteikumi paredz, ka tādu e-pakalpojumu saņemšanai, kuros iespējams piekļūt īpašu kategoriju personas datiem, izmanto kvalificētus paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļus (šobrīd ir sekojoši kvalificēti paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļi: e-ID karte, e-paraksts mobile). Tomēr, apzinoties, ka šādas prasības ieviešana daļai iedzīvotāju būtiski apgrūtinātu piekļuvi e-veselības</p>

				<p>sistēmai, MK noteikumi Nr.134 paredz, ka pacients veselības informācijas sistēmas datiem piekļūst, autentificējoties e-veselības sistēmā, izmantojot kvalificētus (šobrīd SMART-ID) un kvalificētus paaugstinātas drošības personas elektroniskās identifikācijas līdzekļus. Grozījumi paredz, ka līdz brīdim, kad autentifikācijai e-veselības sistēmā būs pieejams vismaz viens kvalificēts elektroniskās identifikācijas līdzeklis (šobrīd SMART-ID) pacients autentifikācijai e-veselības sistēmā varēs izmantot arī maksājumu pakalpojumu sniedzēju uzturētos elektroniskās identifikācijas līdzekļus.</p>
3.	Inta Putāne	<p>NORAIĀDĪTS BEZ AKCEPTA jebkurš mēģinājums e-veselībai vai jebkurai citai iedzīvotāju lietotas oficiālas lapas izmantošanai uzspiest piespiedu kārtā veidotus "drošus un efektīvus" virtuālos - paaugstinātas drošības kvalificētus identifikācijas rīkus. Bet ir risinājums - Ministru kabinets katram iedzīvotājam nodrošina bezmaksas internetu, tehnisko ierīci, ar kuru veicama pieslēgšanās darbība un blakus konsultantu, kurš paskaidro, kura poga kurā brīdī jāspiež. Iedzīvotājiem NAV PIENĀKUMA izmantot SAVU pieslēgumu un SAVU datoru Ministru kabineta vēlmju izpildei.</p>	Ņemts vērā	<p>Ja personai nav iespēju vai nepieciešamo prasmju piekļūt e-veselības sistēmā esošajiem datiem, pastāv vairāki valsts nodrošināti atbalsta mehānismi:</p> <p>1. Iedzīvotājiem, kuriem nav pieejams dators vai nepieciešamo prasmju autentifikācijas līdzekļu izmantošanā, ir iespējams izmantot Valsts un pašvaldību vienotajos klientu apkalpošanas centros (turpmāk – klientu centri) un bibliotēkās sniegtās iespējas.</p> <p>Klientu centros iedzīvotājam brīvi un bez maksas tiek nodrošināta pieejama darba</p>

			<p>vieta, kas tehniski aprīkota ar datoru, e-ID karšu lasītāju, interneta pieslēgumu, kā arī tiek nodrošināta apmācība darbam ar datoru, internetu, valsts pārvaldes pakalpojumu portālu https://www.latvija.lv. Savukārt, bibliotēkās iedzīvotājiem ir pieejami datori, e-ID karšu lasītāji, internets.</p> <p>2.Ar e-veselības sistēmā uzkrāto informāciju par sevi, par personu, kas to pilnvarojusi, par savu nepilngadīgo bērnu un aizbildnībā esošo personu var iepazīties, par to iepriekš vienojoties, arī attiecīgās personas ģimenes ārsta vai viņa praksē strādājošas ārstniecības personas klātbūtnē, ja ģimenes ārsts tam piekrīt. Šādā gadījumā nepieciešama pacienta informēta piekrišana. Šāda kārtība paredzēta MK noteikumu Nr.134. 33.punktā.</p> <p>3. Persona var arī piešķirt tiesības citai personai apstrādāt veselības informācijas sistēmā uzkrātos datus pacienta vietā vienā no šādiem veidiem: a) uzrādot personu apliecinošu dokumentu, iesniegt klātienē Nacionālajā veselības dienestā papīra formātā parakstītu iesniegumu. Iesniegumā norāda: personas vārdu, uzvārdu un personas kodu, termiņu, uz</p>
--	--	--	--

				<p>kādu šīs tiesības piešķiramas, b) nosūtīt pa pastu Nacionālajam veselības dienestam pilnvaru, kurai ir notariāli apliecināts paraksta īstums, par personas tiesībām apstrādāt veselības informācijas sistēmā uzkrātos datus pacienta vietā un kurā iekļauta šāda informācija: personas vārds (vārdi), uzvārds un personas kods, kura būs tiesīga apstrādāt veselības informācijas sistēmā uzkrātos datus pacienta vietā, un termiņu, uz kādu šīs tiesības piešķiramas.</p> <p>Tāpat kā piešķirt, personai ir tiesības atcelt citai personai piešķirtās tiesības apstrādāt e-veselības sistēmā uzkrātos datus pacienta vietā, Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā iesniedzot Nacionālajā veselības dienestā iesniegumu.</p>
--	--	--	--	---